

DATOS IDENTIFICATIVOS

Xeografía: Fundamentos de xeografía física

Materia	Xeografía: Fundamentos de xeografía física			
Código	002G250V01102			
Titulación	Grao en Xeografía e Historia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	de Uña Alvarez, Elena			
Profesorado	de Uña Alvarez, Elena			
Correo-e	edeuna@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia de formación básica en Xeografía. Trata dos fundamentos teóricos e metodolóxicos cara o coñecemento global dos medios naturais e as súas aplicacións no contexto da sociedade. Desenvolve o estudo das propiedades significativas dos principais compoñentes (relevo, clima, augas, biota) tendo en conta as súas interaccións complexas na paisaxe. Introduce unha perspectiva ambiental da Xeografía da natureza dende as posibles configuracións das unidades biofísicas.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecemento das claves e desenvolvemento do ámbito da Xeografía física.
A4	Conciencia crítica da relación entre os fenómenos xeográficos, físicos e humanos, a diferentes escalas territoriais.
A8	Desenvolvemento e aplicación dos procedementos de traballo de campo.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B4	Comunicación oral e escrita no idioma propio.
B7	Capacidade de razoamento crítico.
B15	Sensibilidade cara temas ambientais.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Adquirir conciencia crítica da relación entre os fenómenos xeográficos, físicos e humanos, a diferentes escalas territoriais para interpretar os procesos dinámicos ambientais.	A4	B1 B4 B7
Coñecer as claves e actores da configuración e desenvolvemento do campo científico da Xeografía Física.	A1	B1 B7 B15
Introducir e manexar os procedementos básicos do traballo de campo, tendo en conta as potencialidades dos resultados na investigación.	A8	B4 B7 B15

Contidos

Tema

1. Bases teórico-metodolóxicas da Xeografía Física	1.1. Configuración do campo científico da xeografía Física 1.2. Magnitudes e escalas espacio-temporais 1.3. Orientacións básica e aplicada na sociedade contemporánea
2. Compoñentes dos medios naturais: propiedades e dinámica	2.1. Clima e augas. Climatoloxía e Hidroxeografía 2.2. Relevo e biota. Xeomorfoloxía e Bioxeografía
3. Dimensión integrada da Xeografía Física	3.1. Fenómenos de cambio 3.2. Riscos naturais e intervención humana 3.3. Perspectiva ambiental

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	19	30	49
Estudo de casos/análises de situacións	6	30	36
Saídas de estudo/prácticas de campo	8	10	18
Seminarios	6	25	31
Eventos docentes e/ou divulgativos	2	0	2
Actividades introdutorias	2	5	7
Titoría en grupo	3	0	3
Probas de tipo test	3	0	3
Outras	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos de formación básica, teóricos e metodolóxicos co apoio de recursos documentais, bibliográficos e audiovisuais.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou caso real coa finalidade de coñecerlo, interpretalo, reflexionar e adentrarse nos procedementos metodolóxicos.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Aplicación dos coñecementos a situacións concretas para adquisición de habilidades e destrezas en espazos exteriores non académicos.
Seminarios	Actividades enfocadas a preparación e desenvolvemento final dun análise de caso e do traballo de campo
Eventos docentes e/ou divulgativos	Conferencias, faladoiros, exposicións, mesas redondas, debates... realizados por relatores de prestixio, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Titoría en grupo	Sesións que os alumnos manteñen co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos/análises de situacións	Orientación para lograr unha aprendizaxe significativa das secuencias teórico-prácticas, acompañamento e resolución de problemas coa finalidade de favorecer a observación participante, a formulación de hipóteses, e o uso de instrumentos e técnicas específicas.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Orientación para lograr unha aprendizaxe significativa das secuencias teórico-prácticas, acompañamento e resolución de problemas coa finalidade de favorecer a observación participante, a formulación de hipóteses, e o uso de instrumentos e técnicas específicas.
Seminarios	Orientación para lograr unha aprendizaxe significativa das secuencias teórico-prácticas, acompañamento e resolución de problemas coa finalidade de favorecer a observación participante, a formulación de hipóteses, e o uso de instrumentos e técnicas específicas.
Actividades introdutorias	Orientación para lograr unha aprendizaxe significativa das secuencias teórico-prácticas, acompañamento e resolución de problemas coa finalidade de favorecer a observación participante, a formulación de hipóteses, e o uso de instrumentos e técnicas específicas.

Avaliación	
Descrición	Cualificación

Sesión maxistral	Para a avaliación das competencias adquiridas se fará unha proba de tipo test que inclúe preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellar elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	55
Estudo de casos/análises de situacións	Participación activa e colaborativa nas fases de análise	10
Saídas de estudo/prácticas de campo	Participación activa e colaborativa nas fases de preparación e desenrolo	30
Seminarios	Participación e asistencia no proceso de orientación	5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todos os estudantes matriculados na materia teñen dereito a realizar os exames finais (Artigo 12 do Regulamento de Estudantes da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos que non poidan acollerse á modalidade presencial serán avaliados dos contidos do programa da materia mediante unha proba escrita, que suporá o 70% da nota final, e un traballo obrigatorio, que representará un 30% desta.

Bibliografía. Fontes de información

CLIFFORD, N.J. et al (2009) Key concepts in Geography. London, Sage.

SPENCER, E.W. (2003) Earth Science. New York, McGraw Hill.

REFERENCIAS ESPECÍFICAS

MARTINEZ DE PISON, E. (2000) Estudios sobre el Paisaje. Madrid, UAM.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xeografía aplicada: territorio e paisaxe/O02G250V01505

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Xeografía: Fundamentos de xeografía humana/O02G250V01202

Historia: Fontes de información en humanidades/O02G250V01101